

SKL Matematik PISA 2015 avslutas – fortsatt samarbete nyckeln

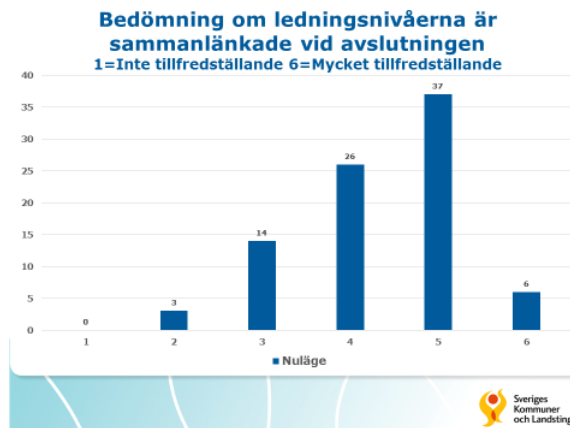
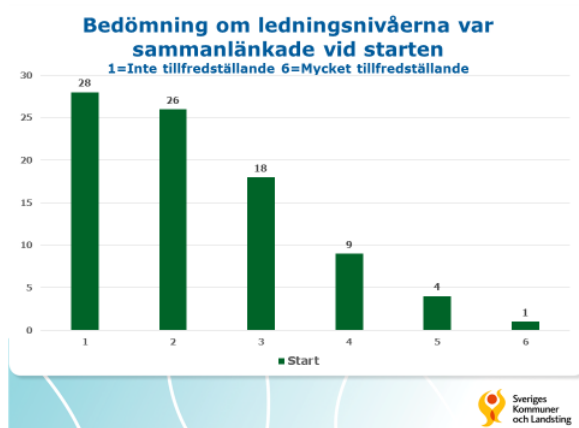
Den 6 december 2016 publicerades resultaten från PISA studien 2015. I januari 2012 bjöd SKL in alla kommuner i landet att delta i en gemensam satsning för att förbättra matematikresultaten, i syfte att Sverige skulle prestera betydligt bättre i PISA 2015 än i PISA 2009. Så blev det inte, men Sverige hämtade sig från djupdykningen 2012 och hamnade på samma nivå som 2009. De kommuner som deltagit i SKL:s satsning och förbundit sig att satsa hade sammantaget något bättre resultatutveckling än övriga landet på de nationella ämnesproven i matematik i årskurs nio räknat från 2012.

Det gemensamma arbetet i satsningen genomfördes i arbetande nätverk där varje kommungrupp tillsammans formulerade kartläggningar, missiv och åtaganden. Alla dokument, från de 86 deltagande kommunerna, inklusive Årliga rapporter och Slutrapporter finns fritt tillgängliga digitalt på SKL:s hemsida www.skl.se/matematik. Där finns också en sammanställning av samtliga slutrapporter från september i år då satsningen avslutades.

Kommunerna har varit indelade i tolv regionala nätverk och ett nationellt. Fler än tusen kommunföreträdare från fyra nivåer – politiker, förvaltningsledning, rektorer och lärare - har aktivt medverkat. Kommunernas uppgift har varit att pröva sin egen styrning och ledning och kritiskt granska varandra med utgångspunkt från SKL:s sex satser om styrning och ledning:

- Ledningsnivåerna är sammanlänkade.
- Det finns en tydlig uppdrags- och rollfördelning.
- Höga förväntningar på alla elever och övriga.
- Lärarnas kompetens och samarbete är avgörande
- Det finns fungerande rutiner för systematisk uppföljning och återkoppling.
- Det finns fungerande rutiner för att fånga upp elever med behov av stöd.

Av slutredovisningarna framgår kommunernas bedömningar av hur styrning och ledning har utvecklats och även hur de bedömt arbetssättet i SKL:s satsning. Kommunerna uppfattar att SKL:s satser om styrning och ledning är viktiga med betygen varierande mellan 5.37 och 5.93 på en sex-gradig skala. Den högsta bedömningen får satsen *Lärarnas kompetens och samarbete är avgörande*. Totalt sett är bedömningen att läget inom varje sats utvecklats under satsningen, särskilt mycket satsen *Ledningsnivåerna är sammanlänkade*.

Modellen med arbetande nätverk, där samtliga fyra nivåer deltar, får mycket höga omdömen av deltagarna, liksom dokumentationens betydelse för arbetet. Att ingen kommun avbrutit sitt deltagande kan också ses som indikation på att kommunerna uppskattat SKL:s modell.

Kommunerna bedömer att dialogen mellan de olika nivåerna, både den med andra kommuner på nätverkskonferenserna och i den egna kommungruppen, har lett till ökad kunskap och förståelse mellan nivåerna och ofta till större samsyn på hemmaplan.

Det finns flera orosmoment som synliggjorts under den tid satsningen pågått. Omsättningen av förtroendevalda och förvaltningschefer är mycket hög. Många lärare som undervisade i matematik 2014 hade låga ämneskunskaper visade kommunernas kartläggning av 7300 lärares högskoleutbildning. Dessutom är det i praktiken omöjligt att nyrekrytera utbildade matematiklärare.

SKL:s satsning pekar på några angelägna framtidsfrågor. En av dem är det stora behovet av välutbildade matematiklärare, som i sig är ett villkor om Sverige ska kunna återta sin topplacering i framtida PISA studier. På kort sikt är ett Matematiklyft 2, med fokus på ämneskunskaper ett viktigt inslag, något som SKL diskuterat med Nationellt Centrum för Matematikutbildning, NCM, som varit vår partner under hela satsningen

En annan är att kunna parera omsättningen av nyckelpersoner i styrkedjan, som är förutsättning för att kunna ge lärarna bästa möjliga arbetsvillkor och för att lyfta elevernas resultat.

SKL Matematik PISA 2015 är i sin form SKL:s modell för skolutveckling och får mycket höga omdömen från de deltagande kommunerna. Att alla fyra nivåer arbetar tillsammans med andra kommuner i nätverk för att utveckla sin styrning och ledning ses som mycket positivt och vi ser att arbetssättet kan spridas till nya områden.

Avslutningsvis vill jag rikta ett uppriktigt tack till alla medverkande i de deltagande kommunerna, som hållit ut och hållit i och som gör att de första sju kommunernas råd till de anslutande fortfarande gäller när det gäller att förbättra skolan i Sverige: Långsiktighet, Hårt Arbete och Ärlighet. Och för att göra den uppgiften möjlig krävs samarbete på alla nivåer – från lärarnas samarbete till de nationella aktörernas

Stockholm den 19 december 2016

Sveriges Kommuner och Landsting
Avdelningen för Utbildning och arbetsmarknad

Per-Arne Andersson
Direktör/Avdelningschef